

VÝROČNÁ SPRÁVA

NADÁCIA – CENTRUM SÚČASNÉHO UMENIA

BRATISLAVA

I. Výstavné aktivity

I.1. CENA OSKÁRA ČEPANA 2013

I.3. OPEN GALLERY 2013

I.4. BRATISLAVA ART FESTIVAL – BLAF 2013

II. Informačné centrum

II.1. KNIŽNICA

II.2. DOKUMENTÁCIA

I. Výstavné aktivity:

I.1 CENA OSKÁRA ČEPANA 2013

Pre N-CSU:

Lucia Gavulová, Michal Stolárik

Organizátor:

Nadácia – Centrum súčasného umenia

Podporené: J&T, Ministerstvo kultúry SR, Západoslovenská energetika

V spolupráci s: Trust For Mutual Understanding, The Foundation For A Civil Society,

Via Cultura, Slovenská národná galéria, KC Dunaj, Zlatý Bažant

Mediálni partneri: Rádio_FM, SME, Vlna, Inspire Magazine, in.ba, citylife.sk, Doba, artyčok.tv, Lemon, Shiz.sk, Profil

História *Ceny Oskára Čepana* siaha do roku 1996, kedy ju pod názvom *Mladý slovenský výtvarník roka* založila zakladateľka a riaditeľka americkej nadácie *The Foundation for a Civil Society* Wendy W. Luersová. Spoločne so svojim manželom Williamom Luersom – americkým veľvyslancom v Prahe – strávila v Československu niekoľko rokov a po páde komunistického režimu sa rozhodla, že pomôže krajinám východného bloku. Luersová založila tradíciu udeľovania výtvarných cien, spojenú s následným pobytom v Spojených štátoch. Spoločne s prezidentom Václavom Havlom sa rozhodli vytvoriť model, určený pre českých umelcov, ktorý bude založený na transparentnej súťaži. Mladým umelcom do 35 rokov tak okrem spoločnej finálovej výstavy v prestížnych galerijných priestoroch ponúkli možnosť vycestovať do Ameriky, kde sa mohli konfrontovať s medzinárodnou dynamickou scénou. Po návrate zo štipendijného pobytu nasledovala samostatná výstava vo vlastnej krajine. Od roku 2001 nesie cena aktuálny názov Cena Oskára Čepana. Bola pomenovaná podľa významného slovenského teoretika výtvarného umenia Oskára Čepana (1925 – 1992). Súťaže sa môžu zúčastniť kandidáti so slovenskou štátnou príslušnosťou, ktorí v roku jej konania nedovърšili viac ako 35 rokov. Prezentať sa môžu vo všetkých odboroch a médiách v rámci vizuálneho umenia. O udelení ceny rozhoduje odborná komisia, volená Nadáciou – Centrum súčasného umenia na funkčné obdobie dvoch rokov, v dvoch kolách. Cena Oskára Čepana je od roku 2002 súčasťou medzinárodnej siete identických súťaží v desiatich krajinách strednej a východnej Európy, tzv. YVAA.net (www.yvaa.net).

Zámery projektu:

- podpora umelcov mladej generácie v tvorivom vývoji
- dynamizácia súčasnej slovenskej výtvarnej scény
- zvyšovanie povedomia verejnosti o mladých umelcoch a ich tvorbe
- stimulácia vzniku nových výtvarných diel, ktoré sa môžu stať prirodzenou súčasťou ďalších výstavných podujatí, príp. obohatiť zbierky súčasného vizuálneho umenia ako na Slovensku, tak v zahraničí, v neposlednom rade tiež prispieť k rozvoju trhu so súčasným vizuálnym umením na Slovensku
- prezentácia diel a tvorby mladých tvorcov v širších súvislostiach nie len na domácej, ale aj na zahraničnej pôde
- stimulácia kritického myslenia a umenovednej reflexie

Víťaz Ceny Oskára Čepana získava 2.600 eur k voľnému užívaniu, šesťtýždňový štipendijný pobyt v New Yorku v rámci International Studio and Curatorial Program / ISCP NY, ktorý zabezpečuje spolupracujúca inštitúcia The Foundation for a Civil Society. Prostredníctvom štipendijného pobytu získava ocenený autor cenné zahraničné kontakty, ako aj možnosť vystavovať svoje práce v New Yorku. Po návrate z New Yorku získava autor realizáciu samostatnej výstavy na pôde Slovenskej národnej galérie v hodnote 1.700 eur.

Okrem zmieneného sa víťazov kredit zvyšuje aj samotným narastajúcim povedomím o kvalitách a význame ocenenia, ktoré z roka na rok viac a viac rezonuje ako v povedomí domácich umelcov a verejnosti, tak aj za hranicami Slovenska. Pre finalistov ako aj víťaza predstavuje tak Cena Oskára Čepana ohodnotenie a uznanie nie len na slovenskej, ale aj na medzinárodnej umeleckej scéne. Svedčia o tom v neposlednom rade úspechy víťazov minulých ročníkov vo výstavných aktivitách a nárast ich etablovanosti v medzinárodnom kontexte – za všetkých spomeňme len Dorotu Sadoenskú, Ilonu Németh, Michala Moravčíka, Tomáša Rafu, Miru Gáberovú, Anettu Monu Chişu & Luciu Tkáčovú, Lucia Nimcovú či Petru Feriancovú, ktorí sa už v súčasnosti radia k etablovaným menám medzinárodnej umeleckej scény.

INOVÁCIE V ROKU 2013:

Projekt Cena Oskára Čepana je dlhodobý projekt, ktorý sa každým rokom snažíme vylepšovať, inovovať a skvalitňovať po stránke ako odbornej, tak realizačno-technickej. Radi by sme upozornili na niektoré momenty, ktorými sa podarilo udeľovanie ocenenia v roku 2013 vylepšiť:

- verejné prezentácie všetkých finalistov v priestoroch KC Dunaj (v jeden deň)
- hlavný event rozdelený na dva samostatné plnohodnotné eventy – otvorenie výstavy + vyhlásenie víťaza
- vyhlásenie novej medzinárodnej poroty
- honorovaná komisia
- nový výstavný priestor – Piszatoryho palác
- video spot v spolupráci so študentami VŠVU a VŠMU
- workshopy pre verejnosť, ktoré boli súčasťou diel finalistov
- oslovenie nových mediálnych partnerov – v snahe dostať sa bližšie aj k laickému publiku
- nová mediálna kampaň formou citylightov v Bratislave

BILANCIA:

Z 20 členov Rady nominátorov nominovalo 5 členov.
Nominovaných umelcov bolo 15.

Rada nominátorov:

Vladimír Beskid, Vladimíra Büngerová, Juraj Čarný, Anton Čierny, Jana Geržová, Richard Gregor, Beata Jablonská, Mira Keratová, Denisa Lehocká, Zuzana Majlingová, Omar Mirza, Michal Moravčík, Michal Murín, Boris Ondreička, Mária Rišková, Katarína Rusnáková, Lucia Stachová, Ilona Németh, Dezider Tóth, Filip Vančo

V roku 2013 sa do Ceny Oskára Čepana prihlásil 37 umelcov. Z toho nominovaných do súťaže prostredníctvom tzv. Rady nominátorov z radov kurátorov, teoretikov a etablovaných výtvarníkov, pôsobiacich na vysokých umeleckých školách, bolo 7 umelcov. Rada nominátorov je zárukou kvalitného výberu oslovených umelcov, aby sa do súťaže prihlásili, a jej fungovanie preveril čas. Taktiež cieľ, ktorým sa Nadácia – Centrum súčasného umenia snaží posunúť nízku vekovú hranicu finalistov smerom k zrelším, etablovaným autorom, sa prostredníctvom Rady nominátorov a ich odporúčaní – nominácií darí naďalej úspešne naplňať.

O finalistoch a víťazovi COČ 2013 rozhodovala komisia v zložení:

Áron Fenyvesi (Trafo Gallery / HU)

Piotr Stasiowski (Wroclaw Contemporary Museum / PL)

Jiří Ptáček (Fotograf Gallery / CZ)

Michal Murin (Akadémia umení v Banskej Bystrici)

Mira Keratová (Stredoslovenská galéria v Banskej Bystrici)

Pri rozhodovaní prihliadali členovia komisie najmä na doterajšiu tvorbu umelcov, ich aktuálne počiny, profesionálnu úroveň a aktuálnosť vyjadrenia v rámci súčasnej slovenskej aj svetovej výtvarnej scény. Spomedzi všetkých prihlásených i nominovaných vybrala porota štyroch individuálne sa prezentujúcich umelcov: Radovan Čerevka sa dlhodobo zameriava na masmediálnu reflexiu vojnových konfliktov. Výstupom jeho práce sú rozmerné inštalácie zahrňujúce širokú škálu médií od priestorových diel k voľným kresbám inšpirovaným infografikou. Komisia vyzdvihla hlavne jeho aktuálny posun od politicky angažovaného pohľadu na médiami filtrovanú realitu k výtvarne bohatej výpovedi.

Na priestorových inštaláciách Martina Vongreja porota ocenila komplexné, kozmicko-univerzalistické pokusy o vyjadrenie problematiky ľudského vedomia – spoločne s nadväznosťou na to najlepšie z tradície konceptuálneho umenia druhej polovice minulého storočia na Slovensku.

Videá Erika Sikoru ojedinelým spôsobom skúmajú fenomén kreativity. Jeho osobne ladené D.I.Y. filmy obsahujú humor, sarkazmus a trápnosť. Sikora je moderátorom aj komentátorom svojich filmov a k divákovi sa prihovára v duchu „dostojevského idiota“ a akoby mimochodom sa dotýka zásadných tém umenia a spoločnosti.

Najmladšou nominovanou autorkou bola choreografka a vizuálna umelkyňa Zuzana Žabková. Porotu zaujala inscenovanými videami, ktoré sú postavené na pohybovom základe, performatívne využívajúce klasické formy hudby a tanca a reinterpretovali filmové a hudobné diela.

V druhom kole hodnotenia komisie sa na základe spoločnej výstavnej prezentácie v Pisztoryho paláci stal víťazom Ceny Oskára Čepana 2013 Radovan Čerevka.

Komunikácia Ceny Oskára Čepana 2013:

V roku 2013 sme sa zamerali na pravidelné PR výstupy v médiách – prostredníctvom tlačových správ, ktoré sa viazali k jednotlivým etapám súťaže, čo sa odzrkadlilo v početných mediálnych výstupoch – článkoch a rozhovoroch uverejnených v denníkoch, prostredníctvom internetu. Dôležitou súčasťou mediálnej komunikácie pre rok 2013 bolo osloviť nových mediálnych partnerov a predstaviť pôsobenie Ceny Oskára Čepana aj širšiemu publiku. Dopomohli tomu aj verejné prezentácie všetkých finalistov v priestoroch kultúrneho centra Dunaj. Prvýkrát bol zrealizovaný aj

videospot, ktorý bežal na TA3 a prostredníctvom internetu. Server hentak.sk natočil dokument mapujúci prípravu, diela a názory jednotlivých finalistov.
Súťaž Cena Oskára Čepana bola taktiež komunikovaná aj prostredníctvom reklamnej kampane vo viacerých médiách, s ktorými sa N-CSU podarilo uzavrieť dlhodobú a perspektívnu spoluprácu a mediálne partnerstvo:
spoty a pravidelné výstupy v Rádiu_FM (rozhovory s členmi komisie, finalistami a víťazom)
mediálna spolupráca (Inspire magazine, Artalk, Doba, Shiz, Lemon, A2, Ateliér, Art Banking Bulletin, ai.)
inzercia – citylighty distribuované spoločnosťou BigMedia v celej Bratislave

YVAA:

V rámci cezhraničných aktivít patrí Cena Oskára Čepana medzi partnerské súťaže, ktoré sa od roku 2002 začali organizovať v krajinách východnej Európy a bývalej Juhoslávie. V súčasnosti je jednou z deviatich rovnocenných súťaží v Česku (Cena Jindřicha Chalupického), Chorvátsku (Radoslav Putar Award), Srbsku (Dimitre Bešičević Mangelos Award), Macedónsku (Denes Award), Kosove (Artists of Tomorrow), od roku 2006 v Bosne a Hercegovine (Zvono Award), Slovinsku (Oho Award) a od roku 2007 v Albánsku (Arđhe Award) a v Bulharsku (Baza Award), ktorých ambíciou je vytvorenie živého modelu aktívnej cezhraničnej spolupráce na základe výmeny skúseností a spoločných výstavných projektov.

V roku 2007 vznikla zo spolupráce Nadácie – Centrum súčasného umenia a Foundation for a Civil Society spoločná internetová webstránka medzinárodnej siete súťaží pre mladých výtvarníkov pod názvom Young Visual Artists Awards www.yvaa.net, ktorá slúži ako platforma na prezentáciu umeleckej scény v participujúcich európskych krajinách. Aj v roku 2011 webstránka prezentovala portfóliá a aktivity finalistov a víťazov jednotlivých cien, teda aj Ceny Oskára Čepana, a je naďalej kontinuálne aktualizovaná.

I.2 OPEN GALLERY 2013

Pre N-CSU: Lucia Gavulová

Kategória: grant OSF

Partneri: Nadácia otvorenej spoločnosti

Nadácia – Centrum súčasného umenia vytvára pre priestor OPEN Gallery – galériu Nadácie otvorenej spoločnosti – vyvážený výstavný program, zložený z projektov súčasného českého a slovenského umenia, s medzinárodným presahom. Selekcia výstavných projektov, ako aj ich kvalitatívna úroveň, je každoročne garantovaná galrijnou radou, zloženou z kurátorov a teoretikov súčasného vizuálneho umenia, menovanou Nadáciou – Centrom súčasného umenia. V roku 2013 boli v galerijnej rade Mgr. Lucia Gregorová, Mgr. Lucia Gavulová a za Nadáciu otvorenej spoločnosti Mgr. Barbora Horváthová. Komisia vyberala projekty na základe otvorenej výzvy, adresovanej umelcom a kurátorom. Výzva definovala základné podmienky ktoré by výstavné projekty mali spĺňať (aktuálnosť, tematickú rôznorodosť, kvalitatívne kritériá, mediálnu rozmanitosť). Prioritu mali projekty so zmysluplným konceptom, vysokou kvalitou prezentovaných autorov, skupinové, pod dohľadom kurátora. Do výzvy sa prihlásilo do tridsať výstavných projektov. Komisia vybrala šesť výstavných projektov, ktoré sa realizovali v mesiacoch júl 2013 až marec 2014.

1.

BYLO NEBYLO

Vystavujúci umelci:

Vladimír Havlík, Marek Hlaváč, Tomáš Hodbod', František Kowolowski, František Pavůček, Tomáš Ruller, Martina Růžicková, Pavel Sterec, Miloš Šejn, Martin Zet

Kurátori: **Jana Písaříková, Tomáš Hodbod'**

Vernisáž: štvrtok, 18.7. 2013 od 18:00

Výstava potrvá od 19.7. - 11.8. 2013

Miesto: OPEN Gallery, Bratislava, Baštova 5

Organizátor: Nadácia – Centrum súčasného umenia

Projekt podporili Open Society Foundation a České centrum.

2.

FAITHFUL TO YOUTH

Vystavujúci umelci:

Iva Durkáčová, Ján Skaličan, Ľuboš Kotlár

Kurátorka: **Jana Hojstričová**

Miesto: OPEN Gallery, Baštova 5

Čas: štvrtok, 22. augusta 2013 o 18:00 hod.

Trvanie: od 23. augusta do 8. septembra 2013

Otvorené denne okrem pondelka, od 14:00 do 19:00 hod.

Výstavu organizuje Nadácia – Centrum súčasného umenia, s podporou Nadácie otvorenej spoločnosti (www.osf.sk).

3.

RADEK BROUSIL – STUDIO WORKS

Host' výstavy: **Katarína POLIAČIKOVÁ**

Kurátor: **Michal STOLÁRIK**

Otvorenie výstavy: 12. septembra o 18.00 hod.

Trvanie výstavy: 13. september – 6. október 2013

OPEN Gallery, Baštová 5, Bratislava

4.

THE MISSING LINK

Vystavujúci umelec: **Martin ŠPIREC**

Kurátor: **Katarína SLANINOVÁ**

Otvorenie výstavy: 14. októbra o 18.00 hod.

Trvanie výstavy: 15. október – 5.november 2013

OPEN Gallery, Baštová 5, Bratislava

5.

AMNESIA

Vystavujúci umelci: **Viktor KÓTUN (HU), Navid NUUR (THR-NL), Monika PAVLECHVÁ (SK), Matěj SMETANA (CZ), Ino VARVARITI (GR)**

Kurátorky: **Lýdia Pribišová, Monika Pavlechová**

Otvorenie výstavy: 16. januára o 18:00 hod.

Trvanie výstavy: 17. januára – 9. februára 2014

OPEN Gallery, Baštová 5, Bratislava

6.

TEŠENIE

Vystavujúci umelec: **Erik SIKORA**

Kurátorka: **Katarína UHLÍŘOVÁ**

Otvorenie výstavy: 14. februára o 18:00 hod.

Trvanie výstavy: 15. februára – 9. marca 2014

OPEN Gallery, Baštová 5, Bratislava

I.3 BRATISLAVA ART FESTIVAL – BLAF 2013

Termín a miesto realizácie projektu:

26.-29.9.2013, Bratislava;

v 29 galériách a vo verejnom priestore hlavného mesta

Prehľad uskutočnených aktivít:

Štvrtý ročník festivalu BLAF / Bratislava Art Festival 2013 nadväzoval na úspešné predošlé tri ročníky. Od svojho založenia v roku 2010 sa stretáva s veľkým ohlasom a vysokou návštevnosťou. Projekt je atraktívny svojim jedinečným zameraním a vyplňa na scéne chýbajúcu prezentáciu a „popularizáciu“ (v dobrom slova zmysle) vizuálneho umenia a jeho rôznych podôb. Ambíciou festivalu BLAF je práve prinášať tento koncentrovaný zážitok – prehľad čo sa deje na scéne vizuálneho umenia, ako aj edukáciu a kultiváciu smerom k porozumeniu a lepšiemu vnímaniu tohto druhu umenia, bežne vnímaného ako „príliš elitárskeho“ a nedostupného. Cieľom projektu je zvýšenie povedomia o samotnom umení a podpora jeho prezentácie formami atraktívnymi pre občanov všetkých vekových kategórií.

BLAF 2013 priniesol niekoľko programových inovácií a dramaturgických zmien.

Ťažisko festivalu bolo rovnocenne rozložené na tri nosné dramaturgické piliere:

1. vlastný program participujúcich galérií

2. prednáškový cyklus medzinárodných kapacít v oblasti *Ako na umenie*

3. performatívny cyklus *Živé umenie*

Výrazne sa posilnil aj segment vzdelávacích aktivít v rámci festivalu, určených žiakom stredných a študentom vysokých škôl. Vznikol vzdelávací blok s názvom ***V galérii nezvoní***, ktorého hlavnou prioritou bolo vzdelávanie zmienennej cieľovej skupiny v oblasti súčasného umenia a rozvíjanie ich schopnosti kreatívne vnímať a interpretovať umelecké diela. Okrem projektu ***V galérii nezvoní*** vznikol aj vzdelávací program ***Pospájané galérie***, kedy si návštevníci galérií mohli vytvoriť vlastný sprievod bratislavskými galériami, pospájať si body svojej gallery tour na základe vlastných preferencií. V galériách design factory, Flatgallery, T-Gallery, Satelit, Photoport, Krokus, Medium a Galéria X na nich v sobotu, 28. septembra medzi 16:00 a 18:00 čakali kurátori, galeristi, lektori či samotní umelci, ktorí návštevníkom neformálnym spôsobom predstavili svoju galériu a práve prebiehajúcu výstavu.

Okrem menovaných nových aktivít v rámci festivalu BLAF boli už tradične súčasťou programu aj sprievodné podujatia, ako *Fashion Council*, *Blaf Market*, *Kinečko blafuje*, *Víkendujeme s umením*, ale aj nové formáty ako *OPEN Studio*, *Frontline Club*, *LEP Festival*, *Heineken Bike Art* či *Urban Art Session vol. I*. V úvode nechýbal

ani divácky atraktívny otvárací koncert. Presný detailný program je uvedený v priloženej programovej skladačke, ktorá vyšla v náklade 14 000 ks, ako aj vo festivalových novinách BLAF, ktorý vyšli v náklade 10 000 ks.

Popis sprievodných programov:

• Ako na umenie?

Ako na umenie? je cyklus prednášok, v rámci ktorého festival pravidelne prináša pohľad na súčasné umenie v rámci prezentácie tém z oblasti kurátorstva, kritiky, výskumu, či trhu so súčasným umením. Tento rok sa ho organizátori rozhodli posilniť a pozdvihnúť jeho úroveň a exkluzivitu pozývaním hostí z širšieho medzinárodného kontextu. Vďaka veľkorysej podpore Americkej ambasády sa nám do Bratislavy podarilo priviesť teoretičku umenia, kurátorku a bádatelku Karen Archey, pôsobiacu v New Yorku. Typ na Archey ako hosťa festivalu BLAF vzišiel z podrobného prieskumu aktuálnych problematik v kontexte súčasného umenia a odborníkov, ktorí sa im venujú. Na základe mnohých referencií z inštitúcií ako Rhizome alebo New Museum v New Yorku sme sa dostali ku Karen Archey, ktorá po úvodnom oslovení a predstavení festivalu pozvánku prísť prednášať do Bratislavy prijala s nadšením. V Bratislave prezentovala v prvý festivalový večer, 26. septembra 2013, štúdiu o smeroch *pre/post/ a post-internetového* umenia.

Okrem Archey prednášali tento rok na BLAF-e 2013 hostia z Veľkej Británie, Viedne a z Bosny a Hercegoviny.

• V galérii nezvoní

Blok vzdelávacích programov pre žiakov základných a študentov stredných škôl vznikol s láskavou finančnou podporou Nadácie Orange. Program predstavil rôznorodé vzdelávacie aktivity a tvorivé workshopy, v ktorých sa účastníci oboznámili s rôznymi výtvarnými technikami, umeleckými druhmi a smermi, a to formou kreatívneho vnímania a interpretácie umeleckých diel. Jednotlivé aktivity sa koncentrovali do galérií Krokus, Photoport, Medium, Satelit, do Pisztoryho paláca, Slovenskej národnej galérie a Stredoeurópskeho domu fotografie. V galérii **Krokus** sa konal ilustrátorský workshop k výstave **Erika Šilleho**, v galérii **Photoport** viedol grafický workshop aktuálne vystavujúci autor **Tomáš Klepoch**. Galéria **Medium** priniesla vzdelávací program k výstave **Čo si mesto pamätá Nora Knappa**, zameraný na tému pamäti miesta a stopovania minulosti v súčasnosti. V galérii **Satelit** bola téma vzdelávacieho workshopu **Moderné tradičné?**, kedy lektori predstavili tradičné východiská v odevnom návrhárstve a možnosti pretavenia folklórnych prvkov do jazyka súčasného odevného dizajnu. V **Pisztoryho paláci** viedla pohybový workshop aktuálna finalistka Ceny Oskára Čepana 2013 **Zuzana Žabková**. Účastníci sa počas workshopu mohli oboznámiť s históriou Ceny Oskára Čepana pre mladých výtvarníkov, s možnosťou pohybom interpretovať jedno z vystavených diel finalistov. **Slovenská národná galéria** pripravila v rámci programu *V galérii nezvoní* vzdelávacie aktivity k výstave **Talianska maľba**. Žiaci mohli spoznávať techniky starých majstrov, ktorí nielen maľovali, ale si aj sami pripravovali farby. Účastníci workshopu si v súlade s tým napríklad pripravili vaječnú temperu. V **Stredoeurópskom dome fotografie** viedol workshop pre stredné školy profesionálny fotograf. Účastníci sa na ňom mali možnosť oboznámiť so základnými fotografickými postupmi, ktoré si následne mohli vyskúšať v praxi.

Do programu sa celkovo prihlásilo 14 skupín / tried základných a stredných škôl, celkom vyše 200 žiakov a študentov (245). Obrazová dokumentácia je súčasťou prílohy vyúčtovania projektu.

● **Pospájané galérie**

Vzdelávací program *Pospájané galérie* bol príležitosťou, kedy si návštevníci galérií mohli vytvoriť vlastný sprievod bratislavskými galériami, pospájať si body svojej gallery tour na základe vlastných preferencií. V galériách **design factory**, **Flatgallery**, **T-Gallery**, **Satelit**, **Photoport**, **Krokus**, **Medium** a **Galéria X** na nich v sobotu, 28. septembra medzi 16:00 a 18:00 čakali kurátori, galeristi, lektori či samotní umelci, ktorí návštevníkom neformálnym spôsobom predstavili svoju galériu a práve prebiehajúcu výstavu.

● **Živé umenie / performance**

Samostatný blok s názvom *Živé umenie / performance* priniesol v rámci inovovanej dramaturgie festivalu ochutnávku medzinárodného performatívneho umenia. V rôznych lokáciách sa v rámci neho predstavili umelci zo Slovenska, Kosova a Rakúska. Súčasťou boli aj vystúpenia slovenských autorov. András Cséfalvay, Mira Gáberová, Kata Mach, Lucie Mičíková, Martin Vongrej, Piraten, Zuzana Žabková sa predstavili v netradičných priestoroch strechy Slovenskej národnej galérie so skupinovou performance *Kedy už táto vojna skončí*. Autori sa snažia obohatiť a objavovať druh priameho, performatívneho umenia, pričom v rámci festivalu sa zaoberali témou *neposlušnosť*. Mladý kosovský umelec Astrit Ismaili sa predstavil so svojou sugestívnou performance v druhý festivalový deň, v piatok, 27. septembra o 16:00 hod v priestoroch OPEN Gallery. Performance *Transformations* bola veľmi osobnou výpoveďou autora o svojej osobnej histórii v kontexte miesta svojho pôvodu a bydliska, poznačeného vojnovým konfliktom. Sobotnejší večer patril performatívnemu predstaveniu súčasného tanca, ktoré vzniklo na základe súčasnej poézie, s názvom *Nové kódexy*. Performermi boli čítajúci básnici, ktorých v rámci takmer tridsať minútového vystúpenia sprevádzali osobitou choreografiou tanečnice. V posledný deň festivalu, v nedeľu 29.9., sa konali dve performance – v rámci prvej predstavila svoje dielo na Primaciálnom námestí známa rakúska performatívna umelkyňa Ines Doujak, v podaní troch komparzistov a anglického umelca Johna Barkera, s názvom *Haute Couture #01 Fires*. Reflektovala v ňom požiar textilnej továrne v Pakistane a víziu kompletnej devalvácie životov robotníkov, ktorí šijú oblečenie, v niektorých z najchudobnejších častí sveta. Performance Ines Doujak predchádzala opäť tanečná performance *Living Room Dancing With (La Danse trouvée)*, ktorá sa konala v kuchyni súkromnej galérie amt_poject. Jednalo sa o tanečnú performance, inšpirovanú Duchampom a Cageom, pod režisérskou taktovkou Petry Fornayovej.

● **Ako na umenie?**

Ako na umenie? je cyklus prednášok, v rámci ktorého festival pravidelne prináša pohľad na súčasné umenie v rámci prezentácie tém z oblasti kurátorstva, kritiky, výskumu, či trhu so súčasným umením. Tento rok na BLAF-e 2013 prednášali hostia z USA, Veľkej Británie, Viedne a z Bosny a Hercegoviny. Karen Archey, kurátorka a teoretička z USA, predniesla štúdiu o smeroch *pre/post/ a post-internetového* umenia. Experimentom v hudbe a umení vo Východnej Európe v rokoch 1960 a 1970 sa vo svojej prednáške venoval britský vedec v oblasti vizuálneho umenia a sound-art-u David Crowley. Trhu so súčasným umením sa vo svojej prezentácii ťažiskovo venovali Vita Zaman a Christina Steinbrecher-Pfandt, umelecké riaditeľky najväčšieho veľtrhu so súčasným umením v okolí Bratislavy – Vienna Fair. Ich prednáška mala rovnaký názov, ako celý aktuálny ročník veľtrhu – *Škola štastia*.

V posledný deň festivalu sa s prednáškou *Od kontrolovaného stavu tela k telu večnému* predstavil performatívny umelec Mladen Miljanović z Bosny a Hercegoviny, ktorý tento rok vystavoval v národnom pavilóne Bosny a Hercegoviny na 55. bienále umenia v Benátkach.

● **OPEN Studio**

Sprievodný program OPEN Studio predstavuje dlhodobý vzdelávací projekt Ateliéru Ilony Németh IN (Katedra intermédií a multimédií KIM na Vysokej škole výtvarných umení), ktorého cieľom je prinášať inovatívny a dynamický prístup k vzdelávaniu, formou pozývania rôznych významných osobností medzinárodného umeleckého sveta do Bratislavy. Organizátori festivalu BLAF sa rozhodli prizvať jedno z podujatí projektu OPEN Studio do programovej štruktúry BLAF-u. Verejnosti sa formou neho predstavila nová riaditeľka iniciatívy tranzit.sk na Slovensku Judit Angel.

● **Heineken Bike Art**

Holandská značka oslávila počas trvania festivalu svoje 140-te narodeniny, a to workshopom, na ktorom mali študenti z desiatich katedier Vysokej školy výtvarných umení možnosť autorsky navrhnuť a zrealizovať nový dizajn mestských bicyklov. V rámci výsledkov workshopu sa hodnotil najlepší autorský dizajn, jeden z bicyklov získal po skončení festivalu aj jeden z vyžrebovaných návštevníkov.

● **Víkendujeme s umením**

V Letnom pavilóne bol pripravený pestrý víkendový program, orientovaný na cieľovú kategóriu ako širokej verejnosti, tak rodín s deťmi. Návštevníci sa mohli voľne zapojiť do aktivít, v rámci ktorých sa experimentovalo so zvukom, skúšalo remeslo šperkárov, techniky spracovania polaroidovej fotografie a tvorilo spoločné, „kolektívne“ dielo.

● **Blaf Market**

Predstavil vyše dvadsaťpäť originálnych značiek nielen zo Slovenska – ťažiskovo ručne vytvárané, autorské produkty. Blaf Market zažíva na BLAF-e každoročne veľký divácky úspech a záujem zo strany návštevníkov a širokej verejnosti. Inak tomu nebolo ani v roku 2013.

● **Slovak Fashion Council**

Projekt, prezentujúci módu a módný biznis v širšom kontexte kreatívneho priemyslu, má v rámci festivalu BLAF už svoje stabilné miesto. Sprievodný program pod hlavičkou SFC sa tento rok niesol v znamení cyklu prednášok medzinárodných odborníkov na tému *Spolupráca ako výhoda pre fashion biznis*. Prednášky boli zamerané na distribúciu vedomostí o význame spolupráce v oblasti módy, na význam synergie rôznych profesií, ktorá dokáže priviesť dizajnéra či módnou značku k úspechu. Súčasťou sprievodného programu bola výstava v galérii Slovenského centra dizajnu Satelit, prezentujúca tvorbu štyroch slovenských módných dizajnérov, premiéra filmového dokumentu z International Fashion Showcase v Londýne a spoločná diskusia na témy aktuálnych trendov v módnom priemysle.

● **Kinečko blafuje**

V rámci sprievodného programu sa ako po minulé roky predstavil zavedený formát medzinárodného festivalu animovaných filmov *Fest Anča*, a to v podobe prezentácie toho najlepšieho z ocenených filmov jeho uplynulého ročníka. V rámci jedného večera sa počas festivalu BLAF premietali v letnom kine / amfiteátri Slovenskej národnej galérie.

● **LEP fest**

Nový sprievodný program festivalu BLAF vzišiel z partnerstva s organizáciou Divadlo Lab (pri VŠMU). Festival LEP fest, ktorý sa so svojimi jednoduchými podujatiami implantoval do štruktúry sprievodných festivalov BLAF-u, prezentoval

študentské práce mladých ľudí, rozvíjajúcich svoj talent na Vysokej škole múzických a výtvarných umení v Bratislave a na Fakulte architektúry Slovenskej technickej univerzity. Event ponúkol výstavné, koncertné a divadelné eventy, tanečné performance, diskusie a mnoho iného.

● **Urban Art Session vol. 1**

Občianske združenie Čerstvé ovocie promovalo prvý z cyklu podujatí, venovaných mestskému umeniu, subkultúram a životu mladých ľudí. Sprievodný program v rámci festivalu BLAF spočíval v organizovaných workshopoch a vernisáži výstavy, v časoch štvrtok a nedeľa v rámci trvania BLAF-u.

● **Frontline na BLAF-e**

V KC Dunaj predstavila Nadácia otvorenej spoločnosti ako sprievodný program v rámci festivalu BLAF pôvodne londýnsky projekt, ktorý spája ľudí s vášňou pre kvalitnú fotografiu a žurnalistiku. V jeho bratislavskej obdobe sa v moderovanej diskusii prezentovali novinár a fotograf Andrej Bán, filmár Ahraa Karimi, vojnový korešpondent a zakladateľ londýnskeho projektu Frontline Vaughan Smith a prezident Svetovej afgánskej organizácie profesionálov.

● **Nu Spirit Club**

Sprievodný program festivalu BLAF v réžiiv Nu Spirit Clubu sa niesol v duchu vystúpení rôznych DJ's a performerov: DJs Bobsan, Yanchi & Spin, DJs Tom Holíč, Tasun, Hans, [mie], Mario Basanov (LIT), Martin Haberland & Marš Glaubic, Mishek & C.O.D.E., DJs Yellowbox & Kinet, Arnaud Rebotini (live / FRA), DJs TBA, TBC, DJs Magálová & Hubinák

Počet a mená účinkujúcich a ďalších osôb podieľajúcich sa na projekte:

Počas festivalu pripravilo podujatia venované súčasnej fotografii, alternatívnej slovenskej grafike, súčasnej architektúre, šperku, sklu, interiérovému dizajnu a interaktívnym inštaláciám **29 galérií**. Návštevníci mohli zažiť vernisáže, kurátorské výklady, autorské čítania, diskusie s umelcami, tanečno-výtvarné performance, prezentácie sklárskych projektov, živé audiovizuálne vystúpenia, zúčastniť sa prednášok medzinárodných umelcov alebo sa zabaviť sa v NU Spirit Clube.

Okrem menovaných sprievodných podujatí a ich aktérov sa na projekte podieľali tieto galerijné subjekty:

Ateliér.EM, Artotéka, CT Gallery, Galéria Cypriána Majerníka, Galéria Čin Čin, design factory, Eggplant Gallery, Flatgallery, Galéria Dunaj, Galéria mesta Bratislavy, Gandy Gallery, HIT, Krokus, Kunsthalle LAB, Medium, Nova, Open Gallery, Photoport, Piszatoryho palác, Roman Fecik Gallery, Satelit, Stredoeurópsky dom fotografie, Slovenská národná galéria, Space, Slovenská výtvarná únia, T-gallery, tranzit, Zahorian & Co Gallery, Galéria X.

Hostia prednáškového cyklu:

Karen L. Archey (USA), David Crowley (GB), Vita Zaman & Christina Steinbrecher-Pfandt (AT), Mladen Miljanović (Bosna a Hercegovina), Judit Angel (HU)

Hostia performatívneho cyklu:

András Cséfalvay (SK), Katarína Morháčová (SK), Lucie Mičíková (SK), Zuzana Žabková (SK), Boris Sirka (SK), Astrit Ismaili (Kosovo), Michal Habaj (SK), Peter Šulej (SK), Jana Tereková (SK), Soňa Ferienčíková (SK), Petra Fornayová (SK), Zuzana Hlianiková (SK), Ines Doujak (AT)

Hudobný hostia:

Le Payaco, Puding Pani Elvisovej, Zóna A

Informácia o splnení cieľa a zhodnotenie prínosu projektu:

- = vytvorenie tradície a formátu ojedinelého na Slovensku – festivalu Bratislava Art Festival BLAF – ako komplexnej prezentácie vizuálneho umenia širokej verejnosti formou rôznych aktivít
- = projekt zarezoval v celom meste Bratislavy a výstupom je zaradenie podujatia do kalendára kultúrnych akcií hlavného mesta Bratislavy
- = vytvorenie aktívnej platformy, ktorej súčasťou je živý network galérií v hlavnom meste, participácia návštevníkov podujatí a divákov, pre ktorých podujatie prináša štvordňovú možnosť aktívneho využitia / strávenia voľného času a získania nových zážitkov / dojmov / vedomostí z oblasti súčasného umenia a kultúry, galerijnej a výstavnej prevádzky
- = zasiahnutie širokej verejnosti a iných cieľových skupín, ktoré galérie doposiaľ navštevovali málo alebo nikdy
- = zvyšovanie povedomia medzinárodnej umeleckej scény o Bratislave, ako hlavnom meste Slovenska, a mieste s dobre etablovaným festivalom súčasného umenia

Propagácia projektu:

Reklamná kampaň BLAF – Bratislava Art Festival:

prebieha pred podujatím, počas mesiacov august – september, formou

- TV a rozhlasových spotov
- printovej inzercie
- billboardovej kampane
- internetovej kampane (mailing, sociálne siete, webová stránka projektu a partnerov)
- web stránky www.blaf.sk, ktorá funguje ako informačný portál s detailným programom celého podujatia, s prelinkovaním na všetky zainteresované galérie, kultúrne inštitúcie a partnerov

mediálna kampaň:

- TV spoty (See&Go)
- rádio spoty (Rádio_FM)
- printové médiá (SME, in.ba, Inspire Magazine, VLNA, SNG - program)
- internet (v rokovaní: sme.sk, zoznam.sk, hnonline.sk, e-trend.sk, medialne.sk)
- citilights v centre mesta Bratislava (Apollo, Carlton garáže, Hviezdoslavovo nám., Eurovea...)

prezentačné materiály k projektu:

- billboard Akzent Media
- Citylight JC Decaux
- Boomerang media
- BKIS
- OC Galéria Lamač
- PRE SENT
- A4 poster BigMedia
- SNG megaboard
- Galéria SVÚ
- noviny – 40 strán, náklad 10 000 ks
- skladačka – informačná brožúra, distribuovaná v náklade 50 tisíc ks (mapa s ponúkaným programom zapojených galérií a sprievodnými podujatiami)
- VIP pozvánka

Informácia o diváckej odozve vrátane približného počtu návštevníkov podujatí:

- a) **50 tis.** programových skladačiek k festivalu bolo rozdistribuovaných v Bratislave a okolí
- b) **29 galérií** spolupracovalo na projekte a vzájomne spolupracovali
- c) **15 sprievodných podujatí** a 10 kultúrnych subjektov zapojených a spolupracujúcich na festivale
- d) **2900 návštevníkov** (cieľová skupina mladí ľudia) na otváracom koncerte na nádvorí SNG
k Festivalu BLAF 27.9.2013 (zdvihnutie návštevnosti oproti minulému roku o 1400 návštevníkov)
- e) **2100 návštevníkov** SNG na výstavy a akcie konajúce sa v priestoroch SNG počas celého festivalu
- f) **3500 návštevníkov** výstav a programu 18 galérií vynímajúc SNG
- g) **do 20 vzdelávacích workshopov a dielní**
- h) **do 20 tried** základných škôl (cca 245 žiakov) zapojených do vzdelávacích workshopov
- i) **22 dobrovoľníkov** bolo zapojených do projektu bez nároku na honorár

II. Informačné centrum:

Nadácia – Centrum súčasného umenia slúži profesionálnej aj laickej verejnosti ako informačné centrum. V rôznych formách ponúka informácie o súčasnom vizuálnom umení, o možnostiach uchádzania sa o granty, sympóziá, semináre, workshopy, štipendiá a podobne, v oblasti súčasného umenia a kultúry.

II.1 KNIŽNICA

Knižnica Nadácie – Centrum súčasného umenia ponúka domáce i zahraničné publikácie i možnosť ich štúdia. Ponúka tiež výstavné katalógy a odborné časopisy, prevažne o súčasnom vizuálnom umení. Knižnica je priebežne dopĺňaná o nové publikácie a je celoročne dostupná profesionálnej i laickej verejnosti v priestoroch Nadácie – Centrum súčasného umenia.

II.2 DOKUMENTÁCIA

Dokumentácia slovenského vizuálneho umenia 20. storočia je dostupná v dvoch formách:

Comprehensive Documentation prináša komplexne spracované informácie o slovenských umelcoch, aktívnych po roku 1945. V rokoch 1993-1995 vybraní umeleckí historici spracúvali dokumentácie, zahŕňajúce biografické a bibliografické dáta 23 vizuálneho umelcov, ktoré pozostávajú z kópií dôležitých článkov, zoznam samostatných a skupinových výstav, zoznam diel v súkromných aj verejných zbierkach, reprodukcie diel, katalógy, diapozitívy.

Databáza výtvarných umelcov je dokumentáciou slovenských umelcov, pozostávajúcou z biografických a bibliografických údajov, obrázkov, katalógov, foto-dokumentácie umeleckých diel, kópií článkov atď. Databáza obsahuje kontaktné údaje umelcov a je priebežne dopĺňaná. Určená k prezenčnému štúdiu v priestoroch Nadácie.